

НОВИНИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ

Підсумки проведення засідання «Круглого столу» з проблем оподаткування, присвяченого 10-річчю кафедри оподаткування СНУ ім. В. Даля та IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Національний податковий простір: пріоритети та суспільні цінності»

Сьомого листопада 2013 року в Східно-українському національному університеті імені Володимира Даля проведено урочисте засідання «Круглого столу», який цього року було присвячено 10-річчю заснування кафедри оподаткування СНУ ім. В. Даля.

Кафедра щорічно організовує наукові зустрічі за актуальними питаннями оподаткування регіонального, всеукраїнського та світового масштабу. Підтримку в проведенні заходу надають Головне управління Міністерства доходів та зборів України в Луганській області, Департамент економічного розвитку і торгівлі, Управління соціально-економічного розвитку Луганської обласної державної адміністрації та Луганська філія Інституту економіко-правових досліджень НАН України. В обговоренні питань Круглого столу прийняли участь науковці СНУ ім. В. Даля, Луганського національного аграрного університету, Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Серед зарубіжних партнерів, які привітали кафедру з ювілеєм були Курська філія Фінансового університету при Уряді Російської Федерації (м. Курськ, Росія), Університет «Професора доктора Арсена Златарова» (м. Бургас, Болгарія), Інститут менеджменту (м. Будапешт, Угорщина), Інститут соціально-економічних та енергетичних проблем Півночі Комі-Наукового Центру Уральського відділення Російської академії наук (м. Сиктивкар, Республіка Комі, Росія).

Свої вітання кафедрі висловлювали керівники структурних підрозділів Головного управління Міністерства доходів та зборів України в Луганській області, Луганської митниці Міністерства доходів та зборів України, Головного управління Державної казначейської служби України в Луганській області та Управління надходжень доходів Пенсійного фонду України в Луганській області. Крім того, до засідання були залучені випускники спеціальності «Оподаткування», які вже є провідним фахівцями територіальних органів Міністерства доходів та зборів України в Луганській області та бюджетоформуючих луганських підприємств.

Ювілейне засідання «Круглого столу» проводилося за декількома тематичними на-

прямками, які розкривали найбільш актуальні проблеми сучасної сфери оподаткування: аспекти соціалізації економіки, податкове регулювання демографічних процесів у суспільстві, встановлення партнерських відносин та діалогу між представниками бізнесу та влади, впровадження пенсійної реформи тощо. Значну увагу учасники засідання приділили обговоренню нововведень до Митного кодексу України, способів покращення митної політики та забезпечення митної безпеки України.

«Усі дії податкової служби направлені на підтримку, захист та покращення умов для легальної діяльності підприємств, – зазначив заступник начальника Головного управління Міністерства доходів і зборів у Луганській області Віталій Немцев. - Першим кроком для досягнення балансу між інтересами влади та бізнесу стала кодифікація податкового законодавства та одночасне спрощення правил адміністрування платежів».

Запекла дискусія була розгорнута з приводу пенсійної реформи, зокрема, питанням щодо фактичного наповнення грошовими коштами Пенсійного фонду України.

В рамках «Круглого столу» було проведено IV Міжнародну науково-практичну конференцію, організаторами якої виступили Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля; Луганська обласна державна адміністрація; Територіальні органи Міністерства доходів і зборів України в Луганській області; Луганська міська рада; Луганська філія Інституту економіко-правових досліджень НАН України; ДУ НДІ соціально-трудових відносин; Новосибірський державний університет економіки та управління; Курська філія фінансового університету при Уряді РФ; Університет «Професора доктора Арсена Златарова»; ПОУ ВПО «Іжевський інститут управління»; L&J Techtrading Sp. z o.o.4, College of Dunaújváros, Громадська організація «Фонд розвитку науки Луганщини».

У роботі конференції прийняли участь більш 70 осіб з України, Росії, Угорщини, Болгарії та Польщі. Крім професорсько-викладацького складу СНУ ім. В. Даля, представників місцевої влади, керівників бюджето-

утворюючих підприємств на засіданні була широко представлена наукова молодь України.

За результатами «Круглого столу» були надані пропозиції за такими напрямками:

Податковий простір сучасності: орієнтири суспільного розвитку:

– сприяти подальшому вдосконаленню механізму виявлення податкових правопорушень, що є необхідним на сьогодні, оскільки, досконалий та ефективний механізм виявлення податкових правопорушень безпосередньо впливає на надходження коштів до Державного та місцевих бюджетів, а отже – і на виконання державою, органами місцевого самоврядування своїх завдань і функцій;

– обґрунтувати адекватну наукову концепцію і модель розвитку системи акцизного оподаткування, що має надзвичайне важливе значення в практиці стимулювання високоефективної легальної діяльності підакцизних виробництв, без чого неможливо забезпечити високі надходження до бюджету;

– задіяти стимулюючі податкові інструменти державного регулювання, що здатні ефективно впливати на темпи мобілізації доходів місцевих бюджетів, є важливим завданням для держави. Потрібно забезпечити, як найбільше зростання доходів населення, стабільне збільшення податкових надходжень до державного та місцевих бюджетів та створення кращих передумов для сталого соціально-економічного розвитку країни та її регіонів.

Система національних цінностей і пріоритетів в умовах гармонізації податкової системи України:

– означити необхідність гармонізації національного податкового законодавства, що диктується відсутністю єдиної законодавчої та нормативної бази оподаткування, чисельністю нормативних документів і частою невідповідністю законів і підзаконних актів, що регулюють податкові відносини, а також законів, які відносяться до інших галузей права, але вторгаються в питання регулювання податкових відносин, існування правових прогалин і відсутність достатніх правових гарантій для учасників податкових відносин;

– гармонізувати податкове законодавство України з законодавством ЄС про непряме оподаткування шляхом обрання такої форми виконання вимог директив ЄС, яка може забезпечити системне внесення змін і доповнень до законодавства України;

– вдосконалювати податкову систему України за допомогою наступних заходів: забезпечення більш рівномірного розподілу по-

даткового тягаря між платниками податків; гармонізація відносин між платниками податків та контролюючими органами; вирівнювання умов оподаткування шляхом використання податкових пільг винятково як інструмента реалізації регулюючої функції податків, а також знаряддя проведення інвестиційної та структурної політики; своєчасність та повнота роз'яснення контролюючими органами податкового законодавства відповідно до потреб користувачів.

Національна податкова уніфікація: ідентичність соціальним цінностям:

– посилити соціальну складову при реалізації вітчизняної податкової політики, маючи на меті зменшення нерівності в розподілі доходів фізичних осіб, зміну порядку оподаткування доходів малозабезпечених сімей з урахуванням сукупного сімейного доходу із наданням пільги зі сплати податків у разі, якщо вона є меншою за прожитковий мінімум на одну особу;

– забезпечити досягнення економічної рівноваги між державним регулюванням через систему оподаткування, завдяки прискоренню темпу розвитку малого бізнесу в різних сферах народного господарства, створенню середнього соціального класу суспільства та встановленню оптимально-максимального рівня наповнення бюджету держави за рахунок малого бізнесу. При цьому соціально-економічна ефективність має відігравати важливу роль у реформуванні оподаткування суб'єктів малого та середнього бізнесу;

– розробити нормативний документ з регулювання бухгалтерського обліку у страховиків, максимально наближений до МСФЗ 4 «Страхові контракти», та грамотно поєднуючи бухгалтерські міжнародні стандарти, що зможе забезпечити повноту та детальність українського законодавства, яке відповідає вимогам часу і світового фінансового ринку.

Соціальні загрози та бюджетно-податкова безпека України:

– сформувати ефективну систему податкового менеджменту, яка необхідно базувати на трьох взаємодіючих фінансово-бюджетних сферах діяльності: 1) оцінюванні планових, фактично виконаних і прогнозованих обсягів податкових зобов'язань суб'єктів податкових правовідносин; 2) прийнятті науково-обґрунтованих важелів поточного втручання в хід виконання бюджетів держави стимулюючого характеру; 3) застосуванні санкційних заходів впливу держави на порушення норм податкового законодавства;

– посилити моніторингу ризиків для підтримання податкової безпеки завдяки регулюванню ставки оподаткування (зниження, підвищення, диференціація) і бази оподаткування (через включення або виключення окремих операцій з бази оподаткування) та перекладання податків (через узгодження механізмів справляння прямих і непрямих податків, особливості оподаткування доходів громадян).

Національні податкові стратегії управління економікою та тактика їхньої реалізації:

– розробити напрями, критерії, моделі оптимального податкового планування підприємств; обґрунтувати застосування методів фінансового планування, методів оптимізації планових рішень; запровадити схеми організації податкового планування по кільцевому принципу та відповідні організаційної структури управління підприємством;

– використовувати при розробці національної податкової стратегії напрями збалансування рівня податкового навантаження між усіма регіонами України відповідно до обсягів валового внутрішнього продукту, з урахуванням концентрації суб'єктів господарювання на певних територіях, соціально-економічних умов; оптимізації кількості бюджетних програм та головних розпорядників бюджетних коштів; поліпшення стану місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин в рамках територіальних громад;

– прийняти заходи усунення системних недоліків податково-бюджетної політики, враховуючи економічні завдання, як забезпечення економічного зростання, ослаблення циклічності виробництва, ліквідацію диспропорцій у розвитку, подолання інфляційних процесів; соціальні – перерозподіл національного доходу на користь певних соціальних груп, шляхом стимулювання зростання прибутку і недопущення падіння доходів населення; фіскальні – підвищення доходів держави; міжнародні – зміцнення економічних зв'язків з іншими країнами, подолання несприятливих умов для платіжного балансу.

Митна політика України: інтеграція та регулювання:

– вдосконалити процедуру проведення митного аудиту шляхом: розроблення і законодавчого врегулювання механізму проведення комплексних перевірок суб'єктів господарювання фахівцями Міндоходів; затвер-

дження єдиної форми акту виїзної планової перевірки з питань перевірки податкового, митного, валютного та іншого законодавства, використання трансферного ціноутворення в боротьбі зі схемами мінімізації в оподаткуванні, зокрема, врегулювання механізму корегування вартості продукції, яка перетинає кордон у разі її зміни на виконання вимог Податкового кодексу України; раціональних змін Митного кодексу в частині доповнення вимог щодо відповідності ціни продукції, яка реалізується пов'язаним особам на експорт рівню звичайної, тобто справедливої ціни, зменшення кількості перевірок, підвищення їх якості шляхом всебічного, повного вивчення операцій; прискорення обміну інформацією між державами; створення єдиної електронної інформаційної системи, яка міститиме дані податкового і митного обліку, забезпечення єдиної державної податкової та митної політики в частині адміністрування податків, зборів і митних платежів; отримання задовільного заміщення накопичувальної пенсії, яка має бути багаторівневою, поєднувати у собі накопичувальні та солідарні принципи.

– означити головні критерії встановлення ставок мита з урахуванням економічних інтересів держави, національних виробників і споживачів, можливість та доцільність заміни імпоротної продукції вітчизняною; заохочення імпорту товарів у залежності від ступеня їх обробки; доцільність обмеження імпорту окремих товарів, підвищення прибутків держбюджету від імпорту; можливість маневрування рівнем мита у ході міждержавних торговельних переговорів для одержання зустрічних поступок у механізмі митно-тарифного регулювання.

В рамках «Круглого столу» було проведено декілька масштабних презентацій, присвячених досягненням кафедри «Оподаткування» за десятирічний період її існування, концепції подальшого розвитку на 2013-2023 рр., в якій означено основні шляхи на аспекти запланованого розвитку кафедри, що оговорені, затверджені на засіданні кафедри та має статус офіційної доктрини розвитку кафедри, а також презентацію щодо особистих досягнень кожного працівника кафедри за період її започаткування та до теперішнього часу, яка викликала жваву дискусію та позитивні відгуки аудиторії.